

G

galaktika tejútrendszer

galaxis csillagrendszer, csillagvilág; tejútrendszer

galéri zsványhad, banda, fiatalok (zsvány)csapata
v. társasága, szedett-vedett v. gyülekező népség,
söpredék

galéria állandó kiállítás, gyűjtemény; műcsarnok,
képcsarnok, képtár, (mű)tárlat, műgyűjtemény;
(bemutató) üzlet; oszlopcsarnok, oszlopos folyo-
só; kakasülő, karzat, szoba- v. (lépcsős) lakókar-
zat; belső erkély, belső emeleti rész

gallér hajtóka, kihajtó, nyakkerítő, nyakpártázat; szár-
kerítő (gombánál)

galopp vágta(tás); lóverseny; grótánc, körtánc, haj-
rátánc; ~íroz vágat; túlzásba esik

game ang játszma, játék, menet

gang függő- v. körfolyosó; szélfogó

gangréna orv üszök, üszkösödés

garancia jótállás, szavatosság, kezesség; biztosíték,
óvadék, zálog

garantál jótáll, szavatol, kezekedik; biztosítékot v.
kezességet nyújt, felelősséget vállal; ~t szavatolt,
biztosított; egészen biztos

garázs kocsitároló, gépkocsiszín, gépszín, kocsi-
csarnok, (gépkocsi)javító műhely, szerelő mű-
hely; mély~ kocsipince; ~íroz tartósan tárol; beáll
kocsival; ~menet forgalomból ki- v. beállítás, üres-
járat

gardedám kísérő hölgy, hölgyőr, őranő

gardíroz hölgyeket kísér v. óv v. felügyel; kíséretet,
felügyel; körbevezet

gardrób (rőha)tároló szoba, rőhatár, rőhafülke, öltö-
zőszoba; rőhásszekrény; rőhakészlet, rőhaállo-
mány

garniszálló zőgszálloda, találkahely, találkaház

garnitúra berendezés, felszerelés, készlet; (ter-
mék)együttes, termékcsalád; személyzeti, hiva-
talmi állomány; közösség, csoport

garnizon laktanya, helyőrség
garníroz körülrak, körít (húst), díszít; tálat
garnírung köret, körítés
garzon legény, agglegény; ~**lakás** szoba-konyhás lakás (főzőfülkés); kislakás, egyszemélyes lakás
gasztronómia ínyenc- v. ínyesmesterség, ínyencségek művészete, konyhaművészet, főzéstudomány, jól étkezés, evés művészete v. tudománya, éték- v. étkezésművészet; szakácsművészet
gavallér lovag, úriember, bőkezű v. nagyvonalú ember; dvarló, széptevő
gádzsó (fiatal) férfi
gála díszes, ünnepi, ünnepélyes öltözet, külsőség; ~**est** díszest, díszfogadás, estély, díszelőadás
gálans adakozó, bőkezű, nagyvonalú; előkelő, nagyvilági, világi; előzékeny, figyelmes, kedveskedő, lovagias, nagylelkű, nyájas, dvarias; dvarló, bókoló; ~**kaland** szerelmi kaland
gárda őrség, testőrség, testőrsereg, (él)csapat; testület
gázi fizetés, bér, díjazás, (fellepti) díj
GDP, gross domestic product ang, **gédépé, dzsidípi** évi nemzeti összjövedelem (szint) v. össztermék (szint); életszínvonal mütató
geil *ném* émelyítő, émelygős, csömörletes, csömörlő, sükás N; ízléstelenül érzélgős
gejzir meleg szökőforrás, felügás
geller *kat* félrepattanó lövedék; eltérülés; ~**t-ka**p akadályon irányt vált; meghiúsít (ügy, terv); nem kívánt irányba terelődik (eseménysorozat)
genealógia származástan; családfa, leszármazási rend, nemzedékek sora v. rendje
generalizál általánosít, egyetemesít, kiterjeszt; orv szétszóródik, szétterjed (pl. daganat)
generáció nemzedék, korosztály, korszak, ivadék, emberöltő, emberíz, embernym
generál *ige* létrehoz, előidéz, okoz; termel, fejleszt, gerjeszt (áramot)

generál *mn* általános, egyetemes, átfogó, teljes; **~is**
fn tábornok, rendfőnök, szerzetes, lovagrend leg-
felsőbb előjárója v. feje

generátor (áram)fejlesztő

genetika öröklődéstan

genetikus fejlődési, származtató; öröklött, örökletes;
öröklődés-kötő

genezis (ős)eredet, keletkezés, teremtés, (ős)nem-
zés, nemződés; fejlődés, folyamat, lefolyása vmi-
nek, származás történet; a teremtés könyve

geng, gang *ang* bűnözők, bűnözői csoport, bűnözők
csoportja; **~szter** gonosztevő, gyilkos, rabló, gaz-
ember, útonálló, bitang, haramia, martalóc, zsi-
vány; szervezett bűnöző csoport v. hálózat tagja

genocídium népirtás

gentleman úriember; dvarias v. előzékeny ember

genuin veleszületett, szültső, eredeti, természetes;
igazi, valódi, hamisítatlan

geo- föld-, talaj-

geobotanika növényföldrajz

geocentrikus földközpontú

geodéta földmérő

geodózia földmérés(tan)

geofizika földtermészettan

geofizikus földtanász

geográfia földrajz

geográfus földrajzszakos, földrajztudós, földrajzkö-
tató, földleíró

geológia földtan

geometria mértan, térmértan, földmértan

geometrikus mértani; arányos, szabályos

geopolitika tájegységfejlesztés

geoszféra földkéregréteg

geotropizmus növénymozgás

geranium *lat* miskáta, csókaláb; **~palustre** gólyaorr

geriátria öregség kórtana

gerilla szabadcsapat katonája, fegyveres felkelő, lá-
zadó

germanisztika némettérdomány
germanizálás, germanizáció (el)németesítés
germanizmus németesség, németes szóhasználat, németes kifejezés
germináció csírázás, csírafejlődés, sarjadás
gerontokrácia öregek v. vének uralma (az állam vezetésében)
gerontológia öregedéstan
gersli árpagyöngy; árpakása
geseft üzlet
gesztikulál mőtoogatva beszél, mőtoogat, telleget, taglejt, hadonászik
gesztus kézmozdólat, taglejtés; nagylelkű, nagyvonalú cselekedet, tett v. megnyilatkozás; (ődvariassági) jelzés
getto nyomornegyed; kiközösített kisebbség; zsidőnegyed
gél kocsonya, kocsonyás anyag, dermedvény
gén örökítő v. örökletes egység, őrsajt, őrslet, örökítősejt; ~**manipuláció** öröksejt módosítása; ~**technológia** őrsajtgyártás, örökítősejt-gyártás
génusz lángelme, lángész; nagy tehetség; védőszellem, nemtő; szellem, alkotóerő
géz (seb)fátyol, légszövet
giccs művészietlen olcsó v. hatásvadászó v. hazőgan érzelgős tárgy v. mű, olcsó v. gagy művészet, vásári mőnka, túldísz; ~**es** tatar N, értéktelen, silány, ócska, ál-, hamis; émelyítő, édeskés
gigantikus, gigászi hatalmas, óriási; mérhetetlen, roppant nagy, nagyszabású, kiemelkedő; emberfeletti
gigantománia túlméretimádat, nagyzási hóbort, túlméretezés szenvedélye
gigoló, dzsigoló bérlovag, (bér)táncos, táncos szórakoztató; selyemfiú, bájjúnár
gikszor baklövés, ballépés, mellőfogás, felsülés, hiba, súlyos illetlenség (társaságban); zenélésbe v. szövegmondásba becsúszott hiba, hamis hang,

hang megbicsaklása, kisiklás, kínos botlás
gilt érvényes, ér, megfelel, rendben
gimnasztika testgyakorlás, testedzés, testnevelés,
torna, testfejlesztés
gimnázium felső tagozat, középfokú tanintézet, gya-
korda
gin, dzsin borókapálinka, fenyővíz
ginekológus nőorvos, nőgyógyász, szülész
gipsz fehérföld, főszt
girland virágfüzér, füzérdísz
gitt ablak- v. fa- v. fémragacs, tapasz, tapacs, győ-
ma; **~egylet** jelentéktelen v. fontoskodó csoport
glaciális jégkorszaki, jéggel kapcsolatos
gladiátor viador, élet-halál harcos, viaskodó, birkózó,
bajvívó
gladiólusz kardvirág
glanc fény, ragyogás, tündöklés
glazúr üveg- v. fény- v. cőkormáz, bevonat; zománc
gleccser jégár, jégfolyó, jégfolyam
glédicsia krisztőstővis, lepényfa
glettel simít, egyenesít, egyenget
gléda sor, rend, sorrend; sorakozó
globalizáció, globalizálás, globalizmus egyeteme-
sülés, egyetemesítés, egybítés, világegyesítés,
(világ)egységesítés, világgyarmatosítás
globális teljes, átfogó, összefoglaló, egészében te-
kintett, egészre vonatkozó, földmértű, földkere-
ségre vonatkozó, egyetemes, világmértű, világ-
méretű
glossza (szél)jegyzet, megjegyzés, magyarázat, rö-
vid (sajtó)cikk; hozzászólás
glosszál, glosszáz széljegyzet, magyarázó jegy-
zetekkel ellát; (gúnyos) megjegyzésekkel kísér
glosszárium szótár, (szó)jegyzék, betűrendes ma-
gyarázó jegyzék
glóbusz, glóbus gömb, golyó; Föld, földgolyó, föld-
gömb, földteke, sárgolyó, sárteke, földkerekség
glória dicsfény, szentfény, mennyei fénykoszorú, ső

gárkoszorú; fénykőr; dicsőség, dicskoszorú
gnóm mesebeli, föld alatti, gonosz v. tréfás púpos törpe v. manó; ehhez hasonló ember v. jelenség; torz(születt); törpeszerű, aránytalan, idomtalan
gnóma *irod* aranymondás, szellemesség, velős mondas; rövid tömör bölcselő költemény, emlékvész
gnózis tudásismeret, megismerésre törekvés
gobelin, gobelin fonalkép, képes faliszőnyeg
Golgota Jeruzsálem melletti domb, ahol Krisztust keresztre feszítették; szenvedés helye; kínszenvedés, szenvedések sorozata
good-will *ang* jó hírnév, jócsengésű v. jócsengő név
gorilla emberszabású majom; nagy, testes, behemót ember; testőr, kísérő, őr
gourmand, fr gurman ínycenc; nagyevő, nagyétkű, nagybélű, túléltű, falnok, haspók, haspárti
gouvernementális kormányzati, kormánnyal kapcsolatos; kormányképes (párt)
gubernánt, gouvernante *fr* (családi) nevelőnő, ajnárka
gól kapu v. labdajáték
gótikus csúcsíves, szárnyszerű; (meg)nyújtott
grabanc üstök, haj; ríha- v. nyakgallér
gracióz, gracieuse *fr* finom, kecses
graduál fokozatot szerez, előrelép; ~is fokozatos, fokként emelkedő; fokozatot adó, képesítő; ~is képzés (lépcsőzetes) alapfokú egyetemi képzés
graffiti falírka, falrajz, falfestészet
grafika rajzművészet; rajz, metszet, saját kezű művészi karc
grafikon (adat)görbe, adatváltozás-görbe; függvény
grafikus rajz- v. metszet- v. karcművész; nyomdász; ~an szemléltetően, rajzzal ábrázolva
grafológia kézírásstan, kézíráselmélet, kézírás-elemzés
grafológus kézírászakértő, kézírás-elemző
grafománia íráskényszer, írásdüh
graham-kenyér teljes (kiőrlésű) kenyér

gramm gör fr szemer

grammatika nyelvt nyelvten; nyelvtanóra

grammatikus nyelvtantődos; nyelvtani

gramofon (hang)lemezjátszó

grandiózus nagyszabású, nagyarányú, méreteivel lenyűgöző; nagyszerű, csodálatos, lélegzetelállító

granulált szemcsés, szemcsézett

granulátum szemcsézett v. szemcsés v. borsó formájú anyag

grape fruit ang, **grépfrút** keserencs MA, tőncs (Zrínyinél), *citrancs*

grasszál pöffeszkedve v. fölényeskedve ténykedik v. jár-ke, hetykén v. kihívóan jár, (körbe)von, úrhatnámkodik; garázdálkodik, erőszakoskodik

gratuláció, **gratu** jókívánság, szerencsekívárat, felköszöntés; elismerés

gratulál (fel)köszönt, üdvözöl, elismer, megéljenez, további szerencsét v. sikert kíván, örömét fejezi ki

gravámen panasz, zokszó, jogsérelem, sérelem, sér

gravid áldott állapotú, *H* terhes

gravitáció nehézségi erő; nehézkedés; (általános) tömegvonzás; bolygók közötti vonzóerő

gravitál vonzódik vkihez; hajlik, törekszik, igyekszik vmerre

gravíroz bevés, karcol, vésetet készít

grácia báj, kellem, kecs, kecsesség; kegy, kegyelem, megbocsátás, irgalom; jóindolat, kedvesség; hála, köszönet; kecses nőalak

grád fok

grádics, **garádics** lépcső, lépcsőfok

gráf jelentési v. jelölési nyíl

gránát vörösszínű féldrágakő

gránát robbantó MA, robbantyú, (dobható) robbanó lövedék, repeszbomba v. -lövedék

grátisz ingyen, bérmentesen, díjmentesen, ajándékba, ráadás, csak úgy; fizetség v. kárpótlás nélkül

grenadírmars, **gránátos-kocka** bőrgonyás kocka,

krumplis tészta

grémium irányító, vezető v. tanácskozó testület; választmány

grill nyárs, rács, rostély(os); hússütő; éjjeli (táncos) szórakozóhely; **~ezett** nyárson, rácson v. rost(ély)on sült

grimasz fintor, fintorgatás, arcfintorítás, arcrándítás

grimbusz botrány, zúr, zúrzavar, felfordítás, hűhó, veszekedés, kellemetlenség

grippe enyhébb nátha, náthaláz, meghűlés, megfázás, sziket N, zohota

gríz dara, őrlemény; szemcse

grog hévszesz, forró szeszital

grotosz fűcsa, fűra, különös, ferde, ferdült, facsart, görbe, görbült, görnyedt, torz, torzít, visszatekintő, nevetséges és egyben ijesztő, rémes, rémisztő, szörnyű

gróbián goromba, faragatlan, dűrva ember, póronc, gorombóc

grund üres v. beépítetlen városi telek, beltelek; játszóhely

gründol alapít, alapoz; létrehoz, összehoz, összegyűjt; pénzalapot gyűjt

grünspán rézöld, rézrozsa, rozsdalék

guberál keres, kűtat, válogat, tűrkál, összekotor; pénzt leszámol; **le~** kelletlenül fizet

gubernátor kormányzó

guide ang útikönyv

guillotín fr, **gilotín** nyaktiló

gumi rűggyanta, rűgony, mézga; ~ **arábikum** arab mézga, kristályragasztó

gurtni szállító v. emelő heveder

guru főnök, vezér, irányító, mester

gusza ennivaló, harapnivaló; ízletes; étvágygerjesztő; bájos, bűbájos, csinos; jóképű, jóvágású; szép, vonzó kívánatos, kelletes, tetszetős, megnyerő, műtatós, szemrevaló

gusztál ízlel; kedvtelve szemlél, vizsgál, nézeget

gusztus étvágy, kedv, ízlés, tetszés; **~os** étvágygerjesztő, ennivaló, ízléses, kívánatos, tetszetős;
~talan étvágyrontó, ndort keltő, tálatos, visszaszítító
guvré állórác